

Van SDE+ naar invoeding groen gas en HUB's

door Micha Sanders, Attero
Bio-energiedag Oost Nederland, 3 november 2011

Attero

- o Producent van:
  - (duurzame) energie zoals elektriciteit en groen gas
  - herbruikbare materialen en nieuwe grondstoffen
  - bodemverbeteraar: compost
  - biobrandstoffen en secundaire brandstoffen voor energiecentrales
- o Bronmateriaal: huishoudelijk restafval; groente-, fruit- en tuinafval (gft)
- o Zestien locaties in Noord-, Midden en Zuid-Nederland; regionaal verankerd
- o Afvalenergiecentrales, vergisting, compostfabrieken, stortplaatsen

Kengetallen 2010

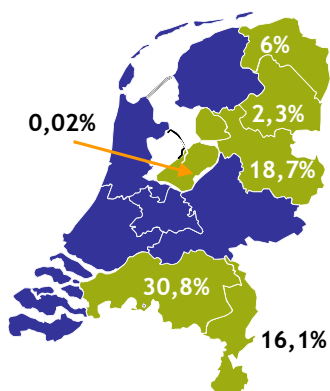
Verwerking	
Verwerking brandbaar afval	1.813 Kton
Verwerking organisch afval	436 Kton
Verwerking mineraal afval/storten	133 Kton
Energieproductie	
Elektriciteit uit verbranding en vergisting	1.166 GWh
Elektriciteit uit stortgas	25 GWh
Groen gasproductie	10 miljoen Nm ³
Aandeel Attero in Nederlandse elektriciteitsproductie	1%
Overig	
Omzet	313 miljoen euro
Bedrijfsresultaat*	54 miljoen euro
Aantal medewerkers**	654

* Bedrijfsresultaat: resultaat voor rente en belasting en exclusief resultaat deelnemingen
 ** Inclusief ingehuurde medewerkers

Aandeelhouders

Provincies 74%	
Groningen	6,0
Drenthe	2,3
Overijssel	18,7
Flevoland	0,02
Noord-Brabant	30,8
Limburg	16,1
Gemeenten 26%	
Bijna alle gemeenten in de genoemde provincies en enkele gemeenten in de provincie Friesland	

Kernactiviteiten Attero

energieproductie

bioconversie

vergisten

(na)scheiding

Attero verwerkt het restafval van 6,4 miljoen mensen (39% van de bevolking)
Omzet: 313 miljoen euro, aantal werknemers 654

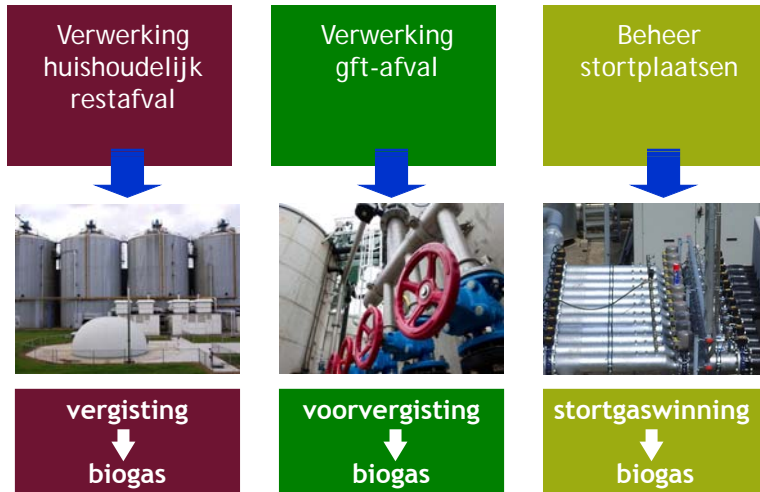

Focus op productie en inzet duurzaam gas

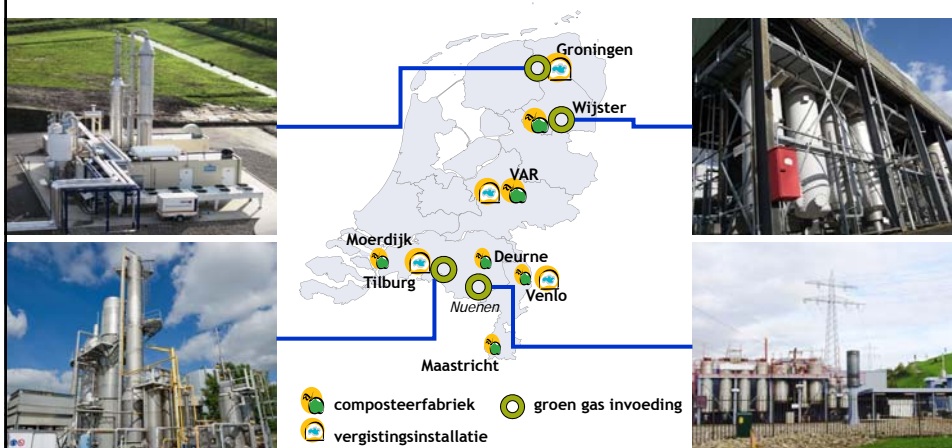
- groen gasproductie integraal onderdeel duurzaamheidsbeleid Attero
- productie groen gas jaarlijks verhogen met tenminste 2 miljoen Nm³
- gft-composteerfabrieken voorzien van voorvergistingsinstallaties (Wijster, Maastricht, Tilburg, Deurne en Moerdijk)
- aanleg biogasverzamelleiding naar ETP Midden-Drenthe en ontwikkeling Groen Gas Hub
- onderzoek naar:
  - ontwikkeling Groen Gas Hub locaties Groningen en Tilburg
  - nieuwe productiemethoden en toepassingsmogelijkheden biogas
  - nuttige toepassing digistaat

Biogas bronnen Attero

Attero productielocaties groen gas

Attero is de grootste producent van groen gas in Nederland

Waarom SDE subsidie?

Attero locatie Tilburg

GFT vergisters 1994-2001(stilgelegd) Met SDE+ => ?

Onrendabele top vergisten ten opzichte van aardgasprijs

SDE 2009:

Biogas uit de grijze klike

locatie Groningen

- Bestaande vergisting ONF
ONF = biomassa uit de grijze klike.
- Bestaande toepassing biogas in WKK:
geen extra afzetmogelijkheden voor
warmte.
- Veel meer productie biogas uit
vergisters mogelijk.

SDE 2009:

Naar groen gas uit grijze klinko

locatie Groningen

- Debottlenecking en optimalisatie- project vergisters, voorbehandeling en digistaatverwerking.
- Nieuwe groen gas opwerkingsinstallatie.
- Koppeling met WKK voor optimale inzet duurzame warmte.
- Aansluiting op regionaal aardgasnet ENEXIS voor invoeding groen gas.
- Opgestart in september 2010.

SDE 2009:

Groen gas en SDE

locatie Groningen

Aanvragen:

1. Vergunningen eerst in orde.
2. Is netaansluiting + kwaliteit haalbaar?
3. Vergister sluit aan op de opwerking en voldoet aan transportvoorwaarden.
4. Financiering? Subsidieadviseur?
5. Aanvraag volledig en op tijd indienen.

**SDE positief beschikt,
een lot uit de loterij!**

**Nu SDE+ kansen met
goede voorbereiding!**

SDE toegekend. En hoe nu verder?

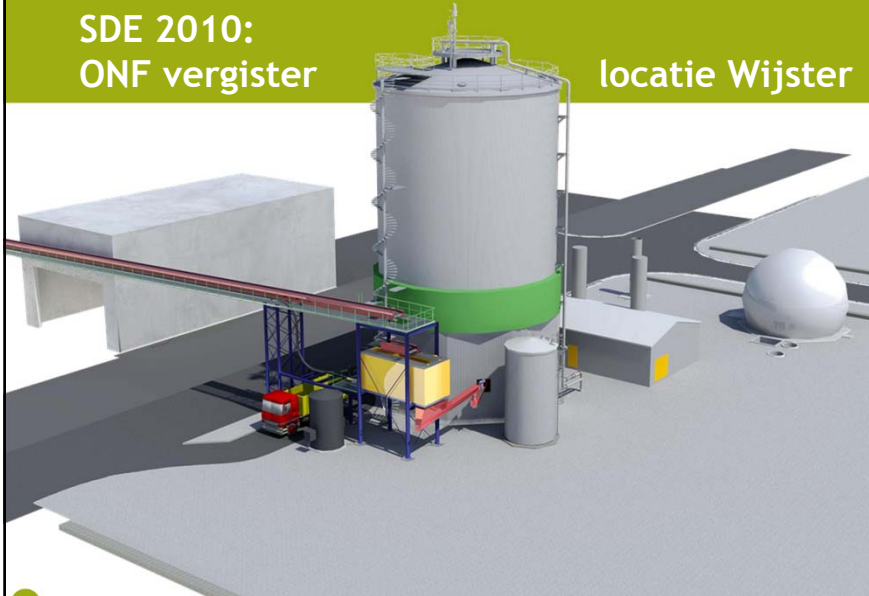
1. Goede voorbereiding = snel bouwen (eis!).
2. Netaansluiting tijdig bestellen met aansluit- en transportovereenkomst (voorwaarde!).
3. Certificering: Vertogas?
4. Voorschotten, biomassaverklaringen, accountantsverklaringen etc. etc.

LET OP: tijdig aanleveren documenten!

SDE 2010: ONF vergister

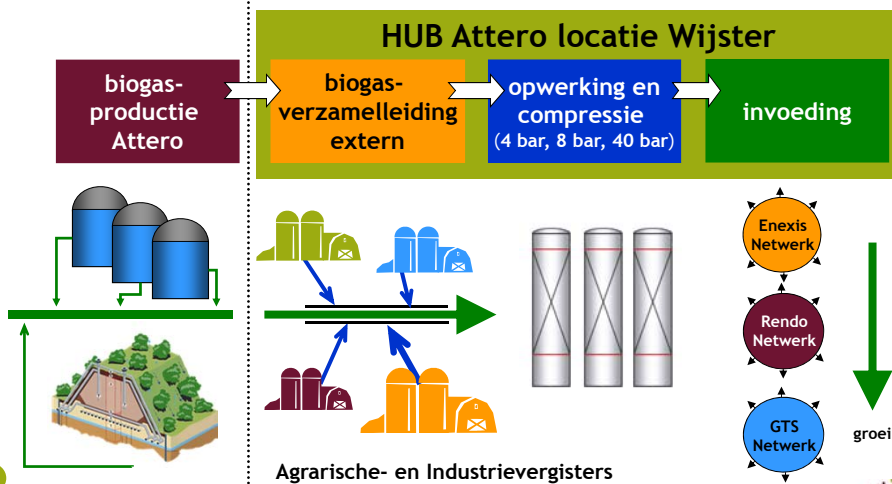
locatie Wijster

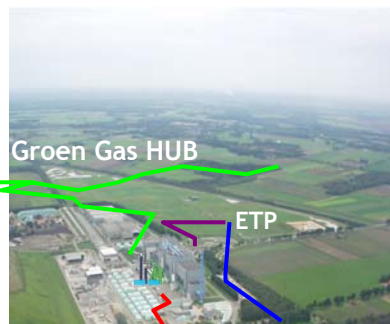
Project in bouwfase, opstart gepland 2012

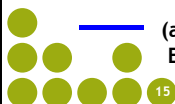
Nieuw in SDE+ 2011: de groen gas HUB

Attero locatie Wijster: groen gas HUB en Energie Transitie Park

- biogasverzamelleiding
- bestaande invoeding groen gas aardgasnet ENEXIS
- warmteleiding naar ETP
- (afval) waterleidingen tussen ETP en Attero

— RENDO aardgasnet

SDE+ borgt groei productie groen gas en ontwikkeling HUB's met stabiele investeringen

Vereniging Groen Gas Producenten VGGP

1. De vereniging is in het voorjaar 2011 opgericht door Groen Gas producenten. Leden kunnen ondernemingen zijn die Groen Gas produceren of Groen Gas gaan produceren.
2. De missie van de vereniging is belangenbehartiging en bevordering van goede marktomstandigheden en randvoorwaarden voor haar leden.
3. De taken van de vereniging zijn ondermeer:
  - Belangenbehartiging voor de leden.
  - Het bevorderen van een goede verankering van Groen Gas in regelgeving en beleid.
  - Bevorderen goede voorwaarden en omstandigheden voor de leden.

Vereniging Groen Gas Producenten VGGP

4. Het deelnemen aan overleg en VGGP standpunten uitdragen in het kader van de taken.
5. Een bijzondere taak is het deelnemen aan het Gebruikersplatform Elektriciteits- en Gastransportnetten (GEN) over nieuwe regelgeving, in de rol van Representatieve organisatie zoals bedoeld in de gaswet.
6. Leden per oktober 2011 zijn: (incl. diverse groepsmaatschappijen) Attero, BioGast, CarbioGas, Ecofuels, GMB slibvergisting, van der Groep, HVC, Suiker Unie, Twence.

Deze leden vertegenwoordigen nagenoeg alle huidige Nederlandse groen gas productie op ruim 10 gecontracteerde locaties.

**Vereniging Groen Gas Producenten
VGGP**

7. Voor meer informatie of vragen over lidmaatschap kunt U zich wenden tot het secretariaat:

VGGP

Korte Spaarne 31
2011 AJ Haarlem
023-5273430

8. Internet adres: **WWW.VGGP.NL**